

زوج درمانی شناختی رفتاری

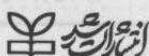
راهنمای روان‌شناسان و مشاوران

نویسنده

دکتر شهره بوقهاری

روان‌شناس بالینی و استادیار دانشگاه علمی پزشکی ایران

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۳۹۶

قهراری، شهربانو

زوج درمانی شناختی رفتاری: راهنمای روان‌شناسان و مشاوران / نویسنده شهربانو قهراری.

مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۳۹۶. مشخصات ظاهری: ۲۸۸ ص.

شابکد ۸-۰۵۴-۳۵۱-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه

موضوع: زوج درمانی (Couples therapy) موضوع: زناشویی -- روان‌درمانی (Marital psychotherapy)

موضوع: زوج‌ها -- روانشناسی (Couples -- Psychology)

موضوع: زوج‌ها -- راهنمای مهارت‌های زندگی (Couples - Life skills guides)

رده‌بندی کنگرمه ۹۱۳۹۵ ز ۹ ق ۴۸۸/۵ RC رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹۱۵۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۱۵۲۴۳

بیا ییید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله نویسنده، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از ناشر و پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود فرزندانمان می‌گردد.

زوج درمانی

شناختی رفتاری

راهنمای روان‌شناسان و مشاوران

نویسنده

دکتر شهر بوقهاری

روان‌شناس بالینی و استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

ویراستاری: گروه علمی رشد

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرمانسا

مرکز نشر و پخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهیدای ژندارمیری، شماره ۴۱، تلفن: ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه میدان انقلاب، روبه‌روی سینما بهمن، خیابان منیری جاوید، شماره ۷۲، تلفن: ۶۶۴۹۷۱۸۱، ۶۶۴۹۸۳۸۶، ۶۶۴۱۰۲۶۲

تهران - ۱۳۹۶

قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

فهرست

۹	یادداشت
۱۱	فصل اول: زوج درمانی شناختی رفتاری
۱۱	اصول زوج درمانی شناختی رفتاری
۱۲	اهداف زوج درمانی
۱۲	مفاهیم کلیدی در زوج درمانی شناختی رفتاری
۱۷	فصل دوم: سنجش و ارزیابی
۱۷	الف. مصاحبه
۱۸	ب. مشاهده
۱۹	ج. پرسش نامه ها
۲۱	د. خودبازنگری
۲۱	حوزه های سنجش
۲۵	سنجش شناخت
۲۶	سنجش رفتار و الگوهای تعاملی
۳۳	فصل سوم: اختلالات روان پزشکی در زوجها

۳۳	افسردگی
۴۳	ویژگی های شخصیتی زوجها
۵۵	فصل چهارم: راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد
۵۶	دلبستگی
۵۹	باورها و طرح‌واره‌ها
۵۹	سبک‌های دلبستگی و شکل‌گیری باورها
۶۲	راهبردهای ناکارآمد
۶۷	فصل پنجم: فنون رفتاری
۶۷	رفتارهای ناکارآمد
۶۸	نمون و راهبردهای رفتاری برای تغییر رفتار ناکارآمد
۷۲	راهبردهای توان‌سازی
۷۶	راهبردهای مناسب برای شکل‌دهی رفتارهای مناسب
۸۳	فصل ششم: تغییر افکار، دایره‌مند
۸۳	سطوح شناختی
۸۴	افکار خودآیند
۸۴	فراخوانی افکار و تصاویر خودآیند
۹۵	کنترل تحریف‌های شناختی
۹۹	فصل هفتم: قواعد و فرض‌های ناکارآمد
۹۹	قواعد ناکارآمد
۱۰۷	بازسازی قواعد و فرض‌ها
۱۱۳	فصل هشتم: بازسازی شناختی باورهای اصلی و طرح‌واره‌ها
۱۱۴	طرح‌واره و رفع ابهام
۱۱۵	طرح‌واره‌های خانوادگی
۱۱۸	باورها
۱۲۰	انواع باورها
۱۲۵	تداوم باورها
۱۲۷	شناسایی و فراخوانی طرح‌واره‌ها و باورها
۱۳۱	ارزیابی و اصلاح باورها
۱۳۵	شکل‌گیری باورهای جدید
۱۳۶	تقویت باورهای جدید

۱۳۹	فصل نهم: سیستم‌ها و مرزگذاری در خانواده
۱۴۰	تبادل
۱۴۰	نقش‌ها
۱۴۱	نقش‌های کارآمد
۱۴۶	نقش‌های ناکارآمد
۱۴۸	مرزگذاری
۱۴۹	انواع مرز
۱۶۱	فصل دهم: مکانیسم‌های دفاعی
۱۶۲	دفاع‌های ناکارآمد
۱۶۶	دفاع‌های ناکارآمد رایج بین زوج‌ها
۱۶۶	الف. انکار
۱۶۸	ب. انکار
۱۷۰	ج. برون‌ریزی
۱۷۱	دفاع‌های بالغانه
۱۷۲	شناسایی دفاع‌ها
۱۷۶	رهایی از دفاع‌های ناکارآمد
۱۸۱	فصل یازدهم: مهارت‌های ارتباطی
۱۸۱	ابعاد ارتباط
۱۸۱	ارتباط غیرکلامی
۱۹۰	اجزای ارتباط شفاف
۱۹۳	فصل دوازدهم: مهارت مسئله‌گشایی
۱۹۳	الف. دیدگاه زوج‌ها نسبت به مشکل
۱۹۶	ب. چگونگی مسئله‌گشایی
۱۹۶	شیوه‌های ناکارآمد
۱۹۸	شیوه‌های کارآمد
۲۰۳	فصل سیزدهم: مهارت حل تعارض
۲۰۳	تعارض عمده بین زوج‌ها
۲۰۶	ناتوانی در ایجاد تعادل بین خود مختاری و انطباق
۲۰۷	راهبردهای حل تعارض
۲۱۱	راهبردهای کارآمد

۲۱۵	فصل چهاردهم: مهارت قاطعیت
۲۱۵	سبک‌های ارتباطی
۲۱۹	انواع قاطعیت
۲۲۵	فصل پانزدهم: مهارت کنترل خشم
۲۲۶	مراحل خشم
۲۳۵	پیشگیری از خشم و پرخاشگری
۲۴۱	فصل شانزدهم: مهارت مقابله با همسر پرخاشگر
۲۴۲	چرا پرخاشگری؟
۲۴۵	من، منحرف کردن
۲۵۳	فصل هفدهم: مهارت تحمل پریشانی
۲۵۳	پذیرش
۲۵۴	تمرین آگاهی
۲۵۵	لبخند ملایم
۲۵۶	فنون توجه برگردان
۲۵۹	خود آرامش بخش
۲۶۱	ذهن آگاهی
۲۶۱	تجسم
۲۶۳	فصل هجدهم: مهارت ابراز احساسات
۲۶۳	دلیل فرونشانی احساسات
۲۶۴	دلایل برون‌ریزی هیجان‌ها
۲۶۴	ابراز هیجان‌ها
۲۶۵	خشم
۲۶۷	ابراز خشم و توصیف رفتار فرد مقابل
۲۶۹	فصل نوزدهم: پذیرش و تعهد درمانی برای زوج‌ها
۲۷۰	مؤلفه‌های پذیرش و تعهد درمانی
۲۷۹	فصل بیستم: رابطه‌ی جنسی
۲۸۰	اختلال در کارکرد جنسی
۲۸۵	منابع

یادداشت

مداخله در حوزه‌های زوج و خانواده چالشی است که درمانگران با آن مواجه هستند و موفقیت در این حوزه مستلزم گسترش دانش و اطلاعات و مطالعاتی منابع تخصصی بیشتر است.

کتابی که پیش رو دارید فن و تکنیک‌ها را برای حل مشکلات زناشویی معرفی می‌کند. مطالب ساده و روان نگاشته شده است. ذکر مثال‌های متعدد به یادگیری هر چه بهتر مطالب کمک می‌کند. مطالعه‌ی این کتاب می‌تواند راهگشای روان‌شناسان و مشاوران در زوج‌درمانی باشد. از اینکه این کتاب را برای مطالعه برگزیدید، متشکرم و خوشحال خواهم شد در صورت تمایل پیشنهادات و انتقادات خود را به من ارسال کنید.

michka2004@gmail.com

شهربانو قهاری